

# BUTLLETÍ CAPS

Butlletí d'Informació núm.53

Abril 2015

Nova seu: Rambla Santa Mònica 10, 1 . 08002 Barcelona. Tel/fax 93 3226554  
[www.caps.cat](http://www.caps.cat) a/e: caps@pangea.org



## Índex

- **Grup Polítiques Salut del CAPS (GPS) informa:**
  - Es presenta la Marea Blanca a Catalunya en el marc d'una sessió del Parlament Ciutadà
- **DSQ (Programa Dones Salut i Qualitat de Vida) informa**
  - Trobada a Brussel·les
  - VI Congrés Dones salut i Treballs a la Índia
  - 28 de Maig
- **GMAS (Grup mediambient i Salut ) informa**
  - Malalties emergents
  - Campanyes: Viure sense Tòxics i Amiant Zero a Europa
- **DIVERSOS**
  - Article de Josep Cabayol de SICOM : [Pagar per viure: una projecció distòpica del que ens pot passar](#)

# GRUP POLÍTIQUES SALUT DEL CAPS (GPS) INFORMA:

## Es presenta la Marea Blanca

### **Pel dret a decidir, també, la nostra salut... AFEGEIX-TE a la Marea Blanca!**

El passat dissabte 28 de febrer hem celebrat, [El Parlament Ciutadà](#) juntament amb la Plataforma pel Dret a la Salut (PDS) (de que el CAPS forma part) i el Sindicat d'Estudiants del Països Catalans (SEPC-Clínic) i amb una setantena d'entitats i moviments, una sessió del Parlament Ciutadà sobre salut i el sistema sanitari de Catalunya.



En aquesta sessió, hem volgut posar sobre la taula els punts bàsics i irrenunciables per avançar cap a la creació d'un nou sistema sanitari per al nostre país: un servei públic que defugui la privatització, mercantilització i biomedicalització i que garanteixi l'accés universal a la salut.

Amb la convicció de la necessitat d'establir un nou consens sanitari, totes les organitzacions avui reunides ens disposem, a partir d'aquest moment, a treballar de forma conjunta i coordinada per a la culminació d'aquest projecte, un projecte que comença **avui** amb la **constitució de la Marea Blanca de Catalunya amb la següent declaració Institucional;**

- **Manifest: Pel dret a decidir també la nostra salut i el Sistema Sanitari de Catalunya**
- **Documentació de la sessió: aportacions de les persones i entitats que han intervingut**
- **Retransmissió en directe de la sessió(possible gràcies a la col·laboració de **SICOM**)**



# El govern català desobeeix els acords aprovats pel Parlament i les reivindicacions de la ciutadania

## Mentre continua ocultant els casos de corrupció en els Consorcis Sanitaris del Sistema

### Acords desobeïts:

1. Pretén vendre's les nostres dades mèdiques a empreses privades (projecte VISC+)
2. Segueix volen fer els Consorcis de Lleida, de l'hospital Clínic, i de Tarragona, trencant així els sistema públic sanitari
3. Permeten fer activitat privada en els centres públics i no para Barna clínic

### A més:

Segueixen precaritzant el sistema públic sanitari, tancant plantes i serveis, amb conseqüències de llistes d'espera, col·lapses a urgències, precarietat laboral i derivant pacients de la pública a centres privats que fan negoci amb la salut.

Darrerament apareixen més trames de corrupció amb implicats càrrecs i empreses de CiU a les Terres de l'Ebre

### Per tot això:

Demanam la reprovació i destitució del conseller Boi Ruiz pel mal que està fent a la salut de les persones i a la sobirania de Catalunya

Per això diem: cap vot pels partits del govern i qui els hi dona suport.

**Convoquem una Concentració de protesta de treballadors/es, professionals de la salut, ciutadanes i ciutadans. El proper 9 de maig a les 12 hores, a la plaça Sant Jaume de Barcelona, en defensa del Sistema Sanitari 100 x 100 públic i l'exigència de les reivindicacions aquí exposades**

# SOBREN ELS MOTIUS

# DEFENSEM LA SANITAT!



# DSQ INFORMA I COMENTA

## VI CONGRÉS INTERNACIONAL SOBRE DONES, TREBALLS I SALUT



28-31

octubre de 2015, a Jaipur, Índia

Ja podeu clicar sobre el web del VI Congrés [www.wwhi.in](http://www.wwhi.in). I reservar dates i dinerets per anar-hi....Ja estem preparant comunicacions...

El mes de març hem participat a aquestes trobades a Brussel·les



[La salut i el treball de les dones. L'intercanvi de coneixements i experiències per millorar de les condicions de treball i la igualtat de gènere](#)

Llegiu l'informe complet d'aquesta conferència (abril 2015)

Lucía Artazcoz, Public Health Agency of Barcelona: [Gender division of work, working time and health](#)

Dra. Carme Valls-Llobet, CAPS. Centro de Análisis y Programas Sanitarios [Salud laboral y diferencias entre mujeres y hombres.](#)

Neus Moreno Saenz, Secretaria Dones, Comissions Obreres de Catalunya: [Los tiempos laborales y sociales. Intervenir sobre la doble presencia](#)

**NOVA WEB DE LA XARXA DONES I SALUT**

<http://xarxadedonesperlasalut.org/>

**ESTEM PREPARANT L'ACTE DEL 28 DE MAIG DIA INTERNACIONAL D'ACCIO PER LA SALUT DE LES DONES.**

**ACTIVISMES FEMINISTES PER LA SALUT DE LES DONES  
RESERVEU EL 28 DE Maig a les 18.30 Ja us informarem**

**a la web de la xarxa de dones per la salut**

**SALVEM LA REVISTA MYS**

<http://mys.matriz.net/suscripcion.htm>

**Subscriu-te/suscríbete**



**Seguim campanya de suscripcions. I podeu veure el núm 36 a la web [http://mys.matriz.net/mys36/36\\_sumario.htm](http://mys.matriz.net/mys36/36_sumario.htm)**



## GMAS Informa i comenta

Ja podeu llegir en el nostre blog les conclusions i aportacions del projecte **Malalties cròniques emergents: Informació i prevenció**

### [Alertes mediambientals](#)



Aquest any l'Ajuntament ens ha donat subvenció per seguir amb el projecte, alimentant el blog, fent formació i una altra Jornada de la que ja us anirem informant.

**ESTEM DONANT suport a la campanya amb moltes associacions :**

### [Viu sense tòxics, protegeix la teva salut](#)



**5 medidas para reducir la exposición de la población y el medio ambiente a los contaminantes hormonales**

## I també



[Pel desamiantat global i per la Justícia per a les Víctimes de l'Amiant a la Unió Europea](#)

# DIVERSOS

## Pagar per viure: una projecció distòpica del que ens pot passar

**Josep Cabayol. Periodista i president de [SiCOM](#)**

### **Algunes dades sanitàries a l'atzar.**

Un infartat a Tarragona va morir perquè la unitat que l'havia d'atendre era tancada. A la Vall d'Hebron una dona va perdre el fill perquè no hi havia ningú per desplaçar un respirador. Una altra dona va perdre la mare perquè la màquina estava espatllada per manca de manteniment. Un home mor al Vallès Oriental perquè el servei d'ambulàncies ha estat retallat. Al Vallès Occidental, un jove se suïcida perquè no és atès a temps de la depressió. Al documental **'Determinants de la salut, el negoci de la vida'**, de SiCOM i Howav, dues dones expliquen que es van intentar suïcidar a causa de la crisi i l'absència de polítiques públiques. Al mateix documental, tres dones denuncien que les han amenaçat de prendre'ls els fills o les prestacions públiques per ocupar un pis o quedar-se al carrer.

Albert Gómez, delegat territorial de la Generalitat a les Terres de l'Ebre, va dir, sense que li costés el càrrec, que "la gran plaga del segle XXI és la gent gran". **El conseller de Sanitat, Boi Ruiz**, elimina l'espera màxima de sis mesos en 11 de les 14 intervencions que estaven garantides per llei i des d'ara només es "recomana" que les intervencions quirúrgiques no urgents no esperin més d'un any (excepte oncologia, pròtesis de genoll, maluc i cataractes). A Catalunya, l'any 2014, s'han derivat a la privada més

de 20.000 pacients, la meitat dels quals al **consorci privat IDC** (abans Capiro). Altres famílies han pagat per la intervenció urgent en la sanitat privada del seu malalt perquè la pública la dilatava en el temps. Alguns anomenats 'professionals de la sanitat' s'han aprofitat del dolor i de la por de morir per convèncer els seus pacients que era millor pagar que no pas esperar. I els han operat ells mateixos, a les seves instal·lacions privades, cobrant a banda per uns serveis que eren gratuïts. I fins i tot han fet les intervencions als hospitals públics emprant recursos públics en benefici privat.

**Casos de presumpta corrupció** vinculada a les privatitzacions i els negocis nien a Salut –Padrosa, per exemple– sense que el president es qüestionari el titular del Departament de Salut ni obligui a canvis en la direcció.

Els malalts d'hepatitis C no disposen del medicament que els permetria guarir-se – amb una probabilitat del 90%– perquè els governs no dediquen prou diners a comprar-lo. **El sistema econòmic i farmacèutic del món occidental** permet a les empreses fabricants prioritzar el negoci per sobre de salvar vides humanes. Qui paga viu! El preu dels medicaments per guarir l'hepatitis C o l'epidèmia d'Ebola, de la qual ja ni en parlem perquè té lloc a l'Àfrica, ho demostren. Fins i tot Peter Gøtzsche,

escriptor i director del Nordic Cochrane Center al Rigshospitalet de Copenhaguen, afirma que els medicaments són la tercera causa de mort al món, després de les malalties cardiovasculars i del càncer. La medicació, un producte de destrucció massiva que genera beneficis als seus fabricants. Com les armes.

Els governs afirmen no poder fer-hi res, més enllà de 'negociar'. El problema rau en qui finança els governs i qui són, d'on vénen i qui paga les persones que els componen. **La sanitat camina cap a la seva privatització i finançada amb diners públics**, convençuts com estan els 'poders' de la seva rendibilitat econòmica a curt termini: qui es nega a 'pagar per viure'?

## Privatització de les necessitats humanes

Des de fa temps, i amb la crisi s'ha accentuat, **els 'poders' van decidir privatitzar les necessitats humanes** convertint-les en un negoci segur. Estan convençuts que ningú no es negarà a pagar per la supervivència, sobretot de fills i néts, però també pròpia.

Observem el naixement d'un nadó. Què li és imprescindible per viure: aire, aigua, aliment, higiene/sanitat, sostre, i l'atenció humana necessària per garantir-ho. Després vindrà l'educació, eina imprescindible per assegurar que, com a mínim teòricament, totes tenim els mateixos drets. I necessitarà informar-se per decidir.

## 'Pagar per beure, pagar per menjar'

Protesta contra la privatització de l'aigua / ARXIU

Sense beure aigua, sense hidratar-nos, morim. Els poders en volen la privatització i malden per aconseguir-la. **A l'Àrea Metropolitana de Barcelona l'aigua està privatitzada per a tothom** i arreu de Catalunya per a la majoria. Fins i tot l'aigua vida, la quantitat necessària per assegurar la supervivència dels humans –al voltant de 40 litres persona/dia–, convertida en mercaderia. Abans les fonts públiques estaven garantides. Ara, en llocs com Salt, al Gironès, tanquen fonts o les fan rajar gota a gota, per evitar que persones amb insolvència econòmica la puguin aconseguir sense pagar. Mentrestant, la xarxa d'aigua privada continua vessant perquè els resulta més barat perdre aigua que no pas reparar les canonades. Tant li fa si és un bé escàs.

Un bé comú imprescindible està en mans de companyies privades perquè en facin negoci malgrat que les Nacions Unides hagin reconegut l'accés a l'aigua i a la higiene com un dret humà. **Per tenir constància de l'abús, només cal mirar la factura i l'augment constant de preus.** Una realitat obscena afortunadament combatuda per l'**Aliança contra la Pobresa Energètica**.

A Espanya hi ha al voltant de 4,5 milions d'aturats. A Catalunya, gairebé 600.000. L'atur entre els menors de 25 anys supera el 50%. A Catalunya **la pobresa laboral, persones que treballen però no cobren prou per satisfer les necessitats bàsiques, arriba a l'11,7%** de les persones econòmicament actives. A l'Estat el 42,2% de les persones a l'atur no reben cap prestació econòmica. Hi ha, per tant, quasi 1,9 milions de persones sense cap ingrés. La quantitat coincideix amb les persones que viuen en situació d'insolvència alimentària.



Contra totes aquestes dades, l'única política recomanada pels governs català i espanyol és la caritat, la bona voluntat dels ciutadans. El Banc dels Aliments mereix una anàlisi específica, atès que per a les empreses el fet de 'donar' aliments els desgrava i els suposa un benefici addicional a través del valor de la publicitat que obtenen de forma gratuïta.

## Respirar no és gratis

L'aire no es veu i, si bé s'olora, poques vegades relacionem les pudors amb la salut. Habitualment pensem que no passa res. Cada any, però, **mor més gent prematurament a causa de la contaminació: 7 milions de persones al món** (Informe OMS de març de 2014); 20.000 a Espanya.

Si apliquem les dades de la UE, **un de cada tres espanyols respira aire contaminat**. Si fem servir els límits de l'Organització Mundial de la Salut, més del 95% de les persones que habitem la Península respirem aire contaminat.

Sabem també del cert que la contaminació crea i aguditza problemes respiratoris, que causa càncer de pulmó, arteriosclerosi, augmenta el nombre d'infarts i d'ictus; que els nens i adolescents veuen compromesa la seva capacitat pulmonar i que afecta el desenvolupament del pes i del cervell dels nadons. Als països nòrdics estan allunyant les escoles de les autopistes per evitar que nens i adolescents respirin l'aire contaminant de partícules procedents de la combustió dels motors i de la fricció de les gomes amb l'asfalt. I s'està investigant la relació de la contaminació amb altres malalties com ara l'Alzheimer.

Tot això té costos humans i econòmics: morts prematures i finançament dels tractaments als hospitals. Cada dia que passa, doncs, respirar resulta més car per a la sanitat pública, que paguem entre totes a través dels impostos, o per a les persones que emmalalteixen i no hi tenen accés perquè hauran de pagar les factures a la privada.

## L'educació (concertada)

L'educació és l'eina igualitària per excel·lència. Sense educació per a tothom, gratuïta, sense diferències ni exclusions, la igualtat de drets, l'equitat, desapareixen. **L'educació privada subvencionada amb diners públics**, coneguda per concertada, és una eina discriminatòria: ja no tothom té els mateixos drets perquè no tothom hi pot accedir per causes econòmiques o de selecció.

Passa el mateix a la **universitat**. El procés de privatització que ha significat Bolonya i l'actual proposta de 3 anys de graduació i dos de màster, amb l'esforç econòmic, de temps i de dedicació que suposen, és una forma perversa de destrucció de la igualtat i de l'equitat. La conseqüència és la restricció, si no desaparició de l'ascensor social pel qual, teòricament, transitava la igualtat d'oportunitats i el manteniment de les elits a la cúpula del poder.

## El dret a un sostre

És evident que **el dret a l'habitatge ha revolucionat la societat**. Tal vegada perquè és aquest un dret tangible i les conseqüències de la seva absència, mesurables. En tot cas, la lluita contra l'absència de polítiques públiques d'habitatge ha estat decisiva en la revolució social que estem vivint. Una cosa és segura: si s'ha hagut de fer i

continua, una lluita tan i tan aferrissada, és perquè els poders volien i volen que el dret a l'habitatge ho sigui tan sols per a aquelles persones que el poden pagar.

En podem extreure una lliçó positiva i esperançadora: malgrat les intencions del poder, **la victòria és possible, difícil, però a l'abast.**

## Com es privatitzen les necessitats

Seria pretensions, per la complexitat del procés i de la seva anàlisi, descriure'l amb precisió en un article com aquest. Això no obstant, de l'observació de la informació, en podem deduir unes quantes coses que el poder vol obtenir.

– **Estats on cada vegada la Política tingui menys pes i on les decisions es prenguin per imperatiu econòmic.** I, si cal, que siguin estats fallits, que ho siguin. Somàlia, l'Iraq, Síria, Líbia, són exemples recents del negoci per sobre del dret a la vida. Però sense anar tan lluny, al sud d'Europa i a Espanya i a Catalunya, l'obligació de pagar deutes, moltes vegades inexplicables, probablement il·legítims i ens hauríem de preguntar si il·legals, està per sobre dels drets socials bàsics.

– **Pensament únic:** convèncer que l'actual model econòmic és insubstituïble i que la contaminació i l'explotació irracional dels recursos és ineludible si volem mantenir el benestar.

– **Negoci indiscutible en l'origen:** produir sense ser perseguit per les destruccions socials causades i/o malmetre el medi ambient, un bé comú imprescindible per a la vida.

– **No pagar impostos, o el mínim indispensable,** pels beneficis obtinguts,

generant insolvència en l'erari públic i per extensió retallades de l'Estat del benestar i dels drets socials.

– **Obligar a pagar per totes les necessitats humanes i pel tractament de malalties** tot privatitzant el sistema sanitari a 'causa' de les polítiques restrictives dels drets socials, justificades per la insolvència de l'erari públic i reduint la sanitat pública a beneficència.

– **Assegurar que totes les necessitats humanes estan garantides per aquells que s'ho puguin pagar.** La resta s'haurà d'espavilar. Sistema d'investigació, medicaments, espais restringits, proteccions artificials, etc., que haurà estat desenvolupat precisament pels impulsors de tot el procés: poders financers, banca, fabricants d'armes, farmacèutiques, multinacionals de sanitat privada, de l'alimentació, de l'aigua, de l'energia. En definitiva, pels autèntics centres de poder que habiten per sobre de la política i que no volen altra cosa que un món de pagament per a les elits i la mà d'obra necessària per assegurar els treballs forçosos que no volen fer.

– **Destrucció del dret a la informació** i, en conseqüència, del pensament crític i del debat democràtic.

Apunt final: privatitzar les necessitats humanes vol dir incrementar els grups de risc, excloure cada cop més gent del sistema, tenir cura tan sols dels inclosos. És portar a l'extrem les desigualtats en salut, convertir la injustícia en el 'no-valor hegemònic'. **És empitjorar sabent-ho, la salut pública, política, de la societat.**